

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **R. L.**, zastoupeného JUDr. Milošem Císařem, advokátem se sídlem Tovární 886/14, Znojmo, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 427/16, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 3. 12. 2018, č. j. MSP-39/2018-ORA-ROZ/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2019, č. j. 11 A 254/2018 - 16,

t a k t o :

- I. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2019, č. j. 11 A 254/2018 - 16, **se zrušuje** a věc **se vrací** městskému soudu k dalšímu řízení.
- II. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Miloši Císařovi **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 8. 2018 částečně odmítl žádost žalobce o informace podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Ministr spravedlnosti zamítl rozklad žalobce v záhlaví označeným rozhodnutím.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí ministra spravedlnosti žalobou u Městského soudu v Praze, který ji shora uvedeným usnesením odmítl pro nedoplnění žalobních bodů ve lhůtě stanovené výzvou podle § 37 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Žalobce zůstal podle soudu po uvedené výzvě nečinný, pouze odkázal na žádost o osvobození od placení soudního poplatku. Otázkou osvobození od soudních poplatků se soud může zabývat až tehdy, je-li zřejmé, o jaký žalobní typ se jedná a je-li žaloba projednatelná z hlediska zákonných podmínek soudního přezkumu.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti usnesení městského soudu kasační stížností, v níž namítl, že v řízení před městským soudem došlo k vadě, která měla za následek nezákonné rozhodnutí.

[4] Namítl, že společně s žalobou podal žádost o osvobození od soudních poplatků a zejména žádost u ustanovení zástupce z řad advokátů. Městský soud mu usnesením ze dne 28. 12. 2018 uložil v desetidenní lhůtě doplnit žalobu, ale nijak nereagoval na žádost o ustanovení zástupce. Stěžovatel proto přípisem ze dne 13. 1. 2019 upozornil městský soud, že společně s žalobou podal uvedenou žádost. Namísto reakce na žádost městský soud odmítl žalobu napadeným usnesením. Stěžovatel přitom podal žádost o ustanovení zástupce právě proto, aby mohl odstranit soudem vytýkané vady žaloby. Tím, že městský soud žalobu odmítl, aniž by rozhodl o žádosti o ustanovení zástupce, postupoval v rozporu s § 35 odst. 10 s. ř. s., což mělo za následek nezákonné odmítnutí návrhu.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“).

[6] Kasační stížnost je důvodná.

[7] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí, že „[p]ožádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení“. Naplnění kterékoli z těchto hypotéz vede k aktivaci dispozice, tj. že od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená zákonem pro podání návrhu na zahájení řízení. Po nabytí právní moci rozhodnutí o návrhu běh lhůty pro podání návrhu na zahájení řízení pokračuje a lhůta skončí uplynutím jejího zbytku, tj. zbývajících částí lhůty po odečtení části lhůty, která uplynula před podáním žádosti (blíže viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 29. 8. 2017, č. j. 5 As 154/2016 - 62, č. 3632/2017 Sb. NSS).

[8] Nejvyšší správní soud ověřil ze spisu městského soudu, že stěžovatel skutečně podal společně s žalobou dne 15. 12. 2018 také žádost o ustanovení zástupce a žádost o osvobození od soudních poplatků. Ve spisu městského soudu není založeno žádné rozhodnutí o těchto žádostech, je zde pouze výzva ze dne 28. 12. 2018, aby stěžovatel doplnil žalobní body ve lhůtě deseti dnů, a následná reakce stěžovatele, v níž poukazuje na již dříve podanou žádost o ustanovení zástupce s tím, že na této žádosti setrvává. Dalším úkonem ze strany městského soudu je podle spisu odmítnutí žaloby napadeným usnesením.

[9] Stěžovateli je proto třeba přisvědčit, že městský soud odmítl žalobu v rozporu se zákonem. Lhůta pro podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. neběžela od podání žádosti o ustanovení zástupce a nemohla uplynout, dokud městský soud o žádosti pravomocně nerozhodl. Za této procesní situace městský soud nemohl stěžovatele vyzvat k doplnění žalobních bodů podle § 37 odst. 5 s. ř. s. s tím, že po marném uplynutí takové lhůty žalobu odmítne. Pokud neběží lhůta pro podání žaloby, nemůže marně uplynout ani lhůta pro doplnění žalobních bodů (viz § 71 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body ve lhůtě pro podání žaloby). Teprve po rozhodnutí o žádosti o ustanovení zástupce (ať již s jakýmkoliv výsledkem) mohl městský soud vyzvat stěžovatele k doplnění žalobních bodů ve lhůtě odpovídající zbývajícím částem lhůty pro podání žaloby (ke lhůtě pro výzvu k doplnění žalobních bodů viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, č. 3733/2018 Sb. NSS). Městský soud v napadeném rozhodnutí nijak nevysvětlil, proč o žádosti o ustanovení zástupce nerozhodl, dokonce se o jejím podání vůbec nezmínil. Zmínil pouze žádost o osvobození od soudních poplatků. Její podání však s ohledem na závěr rozšířeného senátu vyjádřený ve výše citovaném rozsudku č. j. 5 As 154/2016 - 62 mělo shodný účinek jako žádost o ustanovení zástupce, tedy stavení lhůty pro podání žaloby.

[10] Nejvyšší správní soud proto napadené usnesení městského soudu zrušil pro vadu řízení, která vedla k nezákonnému odmítnutí návrhu, a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[11] Závěrem soud doplňuje, že zastoupení advokátem, kterého Nejvyšší správní soud ustanovil pro řízení o kasační stížnosti, je omezeno jen na řízení před Nejvyšším správním soudem. V dalším řízení před krajským (městským) soudem, bylo-li jeho rozhodnutí Nejvyšším správním soudem zrušeno a věc mu vrácena, takové zastoupení netrvá (blíže viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 6. 2018, č. j. 8 As 167/2017 - 58, č. 3766/2018 Sb. NSS). V dalším řízení proto bude na městském soudu, aby nejprve rozhodl o žádosti stěžovatele o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě a o žádosti o osvobození od soudních poplatků. Teprve poté může stěžovatele vyzvat k doplnění žalobních bodů podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

III. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[12] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto usnesení městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V něm městský soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Městský soud rozhodne v novém rozhodnutí rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[13] Soud ustanovil stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti zástupce JUDr. Miloše Císaře (usnesení ze dne 2. 7. 2019, č. j. 1 As 41/2019 - 34). V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Odměnu advokáta za řízení o kasační stížnosti soud určil částkou 3.100 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a dále částkou 300 Kč, která představuje paušální náhradu hotových výdajů (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních

služeb (advokátní tarif)]. Částku 3.400 Kč soud zvýšil o 714 Kč připadající na daň z přidané hodnoty, kterou je advokát jako plátce povinen odvést. Odměna v celkové výši 4.114 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. srpna 2019

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu